

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« Історична геологія»**

*освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
напряму 6.040103 Геологія*

Видання офіційне

Дніпропетровськ
Державний ВНЗ «НГУ»
2012

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

**Програми навчальної дисципліни
« Історична геологія »**

Галузь знань – 0401 Природничі науки
Напрямок підготовки – 6.040103 Геологія
Освітньо-кваліфікаційний рівень - бакалавр
Кваліфікація – фахівець в галузі геології

ПОГОДЖЕНО

Голова методичної комісії Державного ВНЗ «НГУ» за напрямом 6.040103 Геологія

_____ В.Ф. Приходченко

" ____ " _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор Державного ВНЗ «НГУ»

_____ П.І. Пілов

" ____ " _____ 20__ р.

ПОГОДЖЕНО

Директор науково-методичного центру Державного ВНЗ «НГУ»

_____ В.О. Салов

" ____ " _____ 20__ р.

Керівник розробки

_____ А.Б. Москаленко

" ____ " _____ 20__ р.

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

кафедрою мінералогії та петрографії

2. ВВЕДЕНО

вперше

3. РОЗРОБНИКИ

Москаленко Алла Борисівна, асистент кафедри мінералогії та петрографії.

Іванова Тетяна Арнольдівна, доцент кафедри мінералогії та петрографії

Вступ

Цей стандарт є складовою стандартів вищої освіти вищого навчального закладу.

Програма навчальної дисципліни «Історична геологія» – нормативний документ, який складається вищим закладом освіти на підставі освітньо-професійної програми (ОПП).

Навчальна дисципліна «Історична геологія» визначає сукупність модулів, що підлягає підсумковому контролю.

Модуль – задокументована сукупність змістових модулів, що реалізується певними видами навчальних занять з визначеними цілями (лекційні, лабораторні).

Змістовий модуль – сукупність навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові та подана в освітньо-професійній програмі підготовки фахівців (ОПП).

Навчальна програма розробляється кафедрою, яка наказом ректора закріплена для викладання дисципліни.

Програма навчальної дисципліни розробляється на весь період реалізації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів всіх напрямів і затверджується наказом ректора.

Навчальна дисципліна «Історична геологія» – нормативна частина програми підготовки спеціалістів в галузі геології і геологорозвідування і є невід'ємною частиною при підготовці фахівців з напрямку 6.040103 Геологія.

В разі подальшої підготовки фахівця за програмою освітньо-кваліфікаційного рівня магістра засвоєні знання з дисципліни «Історична геологія» мають бути базою для науковій діяльності у галузі геології.

1. Галузь використання

Стандарт поширюється на кафедри ДВНЗ НГУ, що здійснюють викладання навчальної вибіркової дисципліни «Історична геологія» для бакалаврів з напрямку «Геологія». Стандарт встановлює:

- компетенції, які має опанувати студент;
- перелік змістових модулів та інформаційну базу (навчальні елементи), яка опосередковує освітні та професійні уміння за вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра;
- розподіл навчального матеріалу за видами занять;
- норми часу на викладання та засвоєння інформаційної бази;
- позначення одиниць фізичних величин, які використовуються в навчальному матеріалі;
- форму підсумкового контролю;
- відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки.

Стандарт придатний для сертифікації фахівців та атестації випускників вищих навчальних закладів.

2. Нормативні посилання

2.1. Закон України «Про вищу освіту».

2.2. ДК 003 - 95 Державний класифікатор професій.

2.3. ДК 009 - 96 Державний класифікатор видів економічної діяльності.

2.4. Освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки бакалаврів за напрямом 6.050303 Переробка корисних копалин.

2.5. Наказ МОН №1067 від 2010 -09-11 «Про введення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787».

3. Базові дисципліни

Вища математика

Фізика

Інформатика

Загальна геологія

Основи топографії

Петрографія

Літологія

4. Дисципліни, що забезпечуються дисципліною «Історична геологія»

Згідно з ОПП освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр напряму 6.040103 це наступні дисципліни:

«Геотектоніка»

«Регіональна геологія»

«Корисні копалини»

«Промислові типи родовищі корисних копалин»

5. Обсяг дисципліни

Загальний обсяг – 5 кредитів ECTS

Денна форма навчання:

Лекції – 72 академічні години.

Лабораторні заняття – 36 академічних годин.

Самостійна робота – 72 академічні години.

6. Компетенції, що набуваються, та зміст дисципліни

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен уміти)	Змістові модулі
1	Знати мету і задачі історичної геології, становище геологічних дисциплін серед наук про природу, суспільних та технічних наук; розуміти основні геологічні процеси, результати яких зафіксовані у гірських породах, неузгодженнях та у характері комплексів решток викопних організмів, знати методи історико-геологічних досліджень і методи визначення відносного та абсолютного віку порід, вільно оперувати геологічними термінами та поняттями, знати геологічну хронологію та періодизацію.	<p>Лекції - 4 семестр, 7 чверть</p> <p>1. Предмет, об'єкт вивчення та завдання історичної геології. Методи визначення відносного віку гірських порід. Методи визначення абсолютного віку гірських порід.</p> <p>2. Стратиграфія та геохронологія. Критерії виділення стратиграфічних одиниць та їх типи.</p> <p>3. Поняття про фації та формації. Фаціальний метод Основи фаціального аналізу. Методи реконструкції палео-географічних обстановок.</p> <p>4. Тектонічний розвиток земної кори та її будова. Основні положення вчення про рухливі (геосинклінальні) пояси та платформи. Геосинклінальні пояси та платформи.</p> <p>5. Докембрійська історія розвитку Землі.</p>
2	Опанувати матеріал заняття та вивчити основні та додаткові таксономічні одиниці органічного світу, форми збереження решток викопних організмів. Опанувати матеріал лекції і чітко уявити зв'язок особливостей седиментації різних видів осадків із тектонічними та фізико-географічними умовами; знати особливості відновлення рельєфу древньої суші; знати породи-індикатори та мінерали-індикатори; знати літологічні і текстурно-структурні особливості, специфіку поширення по латералі та насиченість органічними рештками відкладів (фацій) дельт, лагун та заток.; знати послідовність	<p>Лабораторні - 4 семестр, 7 чверть.</p> <p>1 Побудова кореляційної схеми.</p> <p>2. Побудова палеогеографічної карти.</p> <p>3. Фаціальний аналіз палеогеографічної мапи</p>

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен уміти)	Змістові модулі
	формування хемогенних евапоритових осадків.	
3	Знати головні етапи розвитку Землі; знати час проходження тектогенезів та їх фаз на протязі геологічної історії розвитку Землі; знати будову і вік основних структурних елементів земної кори; вільно оперувати геологічними термінами та поняттями	Лекції - 4 семестр, 8 чверть 1. Історія геологічного розвитку Землі у палеозої. Кембрійський період (система). Ордовицький період (система). Силурійський період (система). Девонський період (система). Кам'яновугільний період (система). Пермський період (система). 2 Мезозойська історія розвитку Землі. Тріасовий період (система). Юрський період (система). Крейдовий період (система) 3 Кайнозойська історія розвитку Землі. Палеогеновий період (система). Неогеновий період (система). Четвертинний період (антропоген)
4	Знати час проходження тектогенезів та їх фаз на протязі геологічної історії розвитку Землі; знати будову і вік основних структурних елементів земної кори; показувати ці структури на геологічних картах та наносити їх на контурні карти	Лабораторні заняття - 4 семестр, 8 чверть 1. Побудова сводного стратиграфічного розрізу. 2. Формаційний аналіз сводного розрізу. 3. Побудова сучасної тектонічної схеми Землі

7. Форма підсумкового контролю

Нормативна форма підсумкового контролю – іспит. До іспиту допускаються студенти, які виконали всі лабораторні роботи з дисципліни «Історична геологія», мають підсумкові відомості з кожної теми лабораторного заняття, захистили їх перед викладачем і отримали оцінку (самостійність виконання діагностується під час захисту). Підсумковий контроль здійснюється у вигляді комплексного оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни без участі студента на підставі результатів усіх модульних контролів шляхом визначення їх середньозваженого балу, або за оцінкою, яку студент отримав під час здавання заліку.

Інформаційне забезпечення дисципліни зазначене в п. 10.

8. Вимоги до інформаційно-методичного забезпечення дисципліни

Зміст інформаційного забезпечення має відповідати програмі інтегрованої дисципліни в повному обсязі.

Методичне забезпечення повинно відповідати стандарту вищої освіти Національного гірничого університету «СВО НГУ НМЗ-05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2005. – 138 с.».

Матеріали методичного забезпечення мають містити засоби діагностики у вигляді типових ситуаційних вправ з прикладами рішень.

Викладач повинен забезпечити вільний доступ студента до матеріалів інформаційно-методичного забезпечення дисципліни.

9. Вимоги до засобів діагностики

Засоби діагностики рівня сформованості компетенцій для проведення контрольних заходів подані у вигляді переліку питань.

Оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється через коефіцієнт засвоєння:

$$K_3 = N/P,$$

де N - правильно виконані істотні операції рішення (відповіді),
 P – загальна кількість визначених істотних операцій.

Критерії визначення оцінок згідно зі шкалою ЄКТС:

Зараховано “відмінно”(А) -	$K_3 > 0,9$;
Зараховано дуже “добре” (В) -	$K_3 = 0,85...0,89$;
Зараховано “добре” (С) -	$K_3 = 0,75...0,84$;
Зараховано “задовільно” (D) -	$K_3 = 0,65...0,74$;
Зараховано “достатньо” (Е) -	$K_3 = 0,60...0,64$;
Не зараховано “незадовільно”(FX) -	$K_3 = 0,35...0,59$;
Не зараховано “неприйнятно”(F) -	$K_3 = 0,0...0,34$;

При остаточній оцінці результатів виконання завдання враховується здатність студента:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях;
- аналізувати і оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень;
- викладати матеріал на папері логічно, послідовно, з дотриманням вимог чинних стандартів.

10. Рекомендована література

10.1. Москаленко А.Б. Конспект лекцій з дисципліни «Історична геологія» для студентів напряму підготовки 6. 040103 Геологія (електронна версія).

10.2. Владимирская Е.В. и др. Историческая геология с основами палеонтологии.- Л.: Недра, 1985.- 423с.

10.3. Кузьменко Е.Е. Историческая геология и геология - М.: Недра, 1980 - 280с.

10.4., Гречишникова И.А., Левицкий Е.С. Практические занятия по исторической геологии.-М.: Недра, 1979.- 168с..

10.5. Михайлова И.А., Бондаренко О.Б. Палеонтология. Ч. 1-2: Учебник.- М.: Изд-во МГУ, 1997.- 448с..

11. Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення

Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення несе завідувач кафедри.